

Käytännön kokemuksia yhteiskunnallisten yritysten kehittämisestä

Yhteiskunnallinen yritys yritysneuvonnassa –koulutus
17.10.2012 - Oulu

Elina Vanhapiha, asiantuntija, projektipäällikkö, KTM - Syfo Oy

Tavoitteeni :

lisätä ymmärrystä siitä, mitä erityistä yhteiskunnallisissa yrityksissä on yritysneuvonnan näkökulmasta

Näistä puhun:

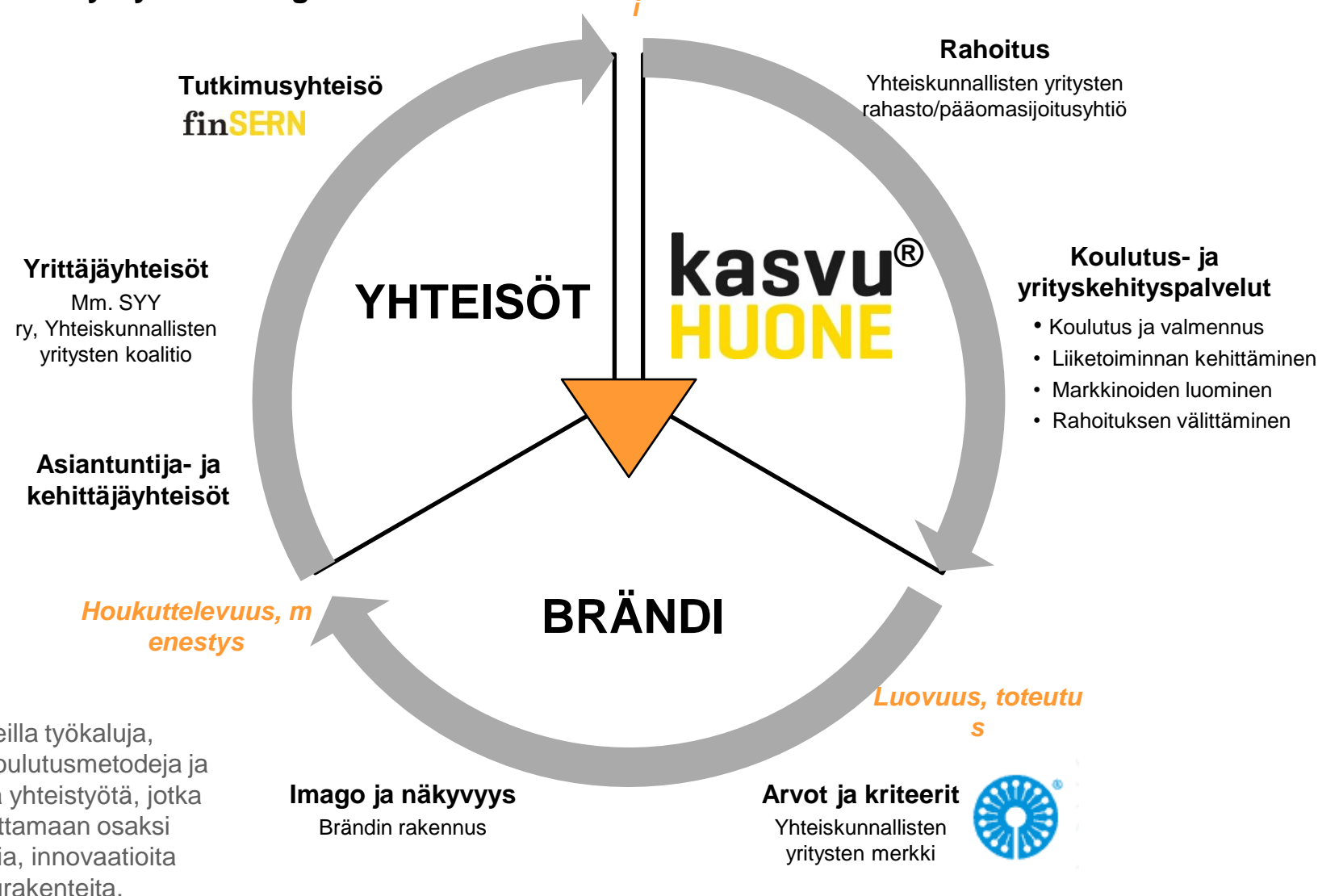
- Yhteiskunnallisten yritysten Living lab-malli
- Asiakkaat ja caset, asiakkaan ongelma
- YY erityispiirteet
- YY yritysneuvonnassa - FAQ
- YY – miten se synnytetään?

Käyttäjälähtöinen kehitysympäristö

Yhteiskunnallisten yritysten Living Lab -malli

Jakaminen, ideointi

Asiakastyypit ja Caset

START-UP - Aloittavat yhteiskunnalliset yritykset

SendMeHelp (Antibody), mikromarkkinoiden toimintaa ja vapaaehtoistyön koordinoitua edistävä verkkopalvelu

MUUTOS - Yhdistysten palveluliiketoiminnan organisointi / Yrityksestä yhteiskunnalliseksi yritykseksi

Helsingin kaupungin sosiaaliviraston palvelustrategian kehittäminen & palvelutuotannon kehittäminen (12 org.)

ETKL Turvakotipalvelut

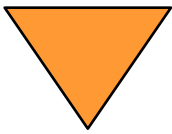
MTKL "Hyvän mielen yritys"

Sosiaalialan osaamiskeskukset

KASVU – Yhteiskunnalliset kasvuyritykset

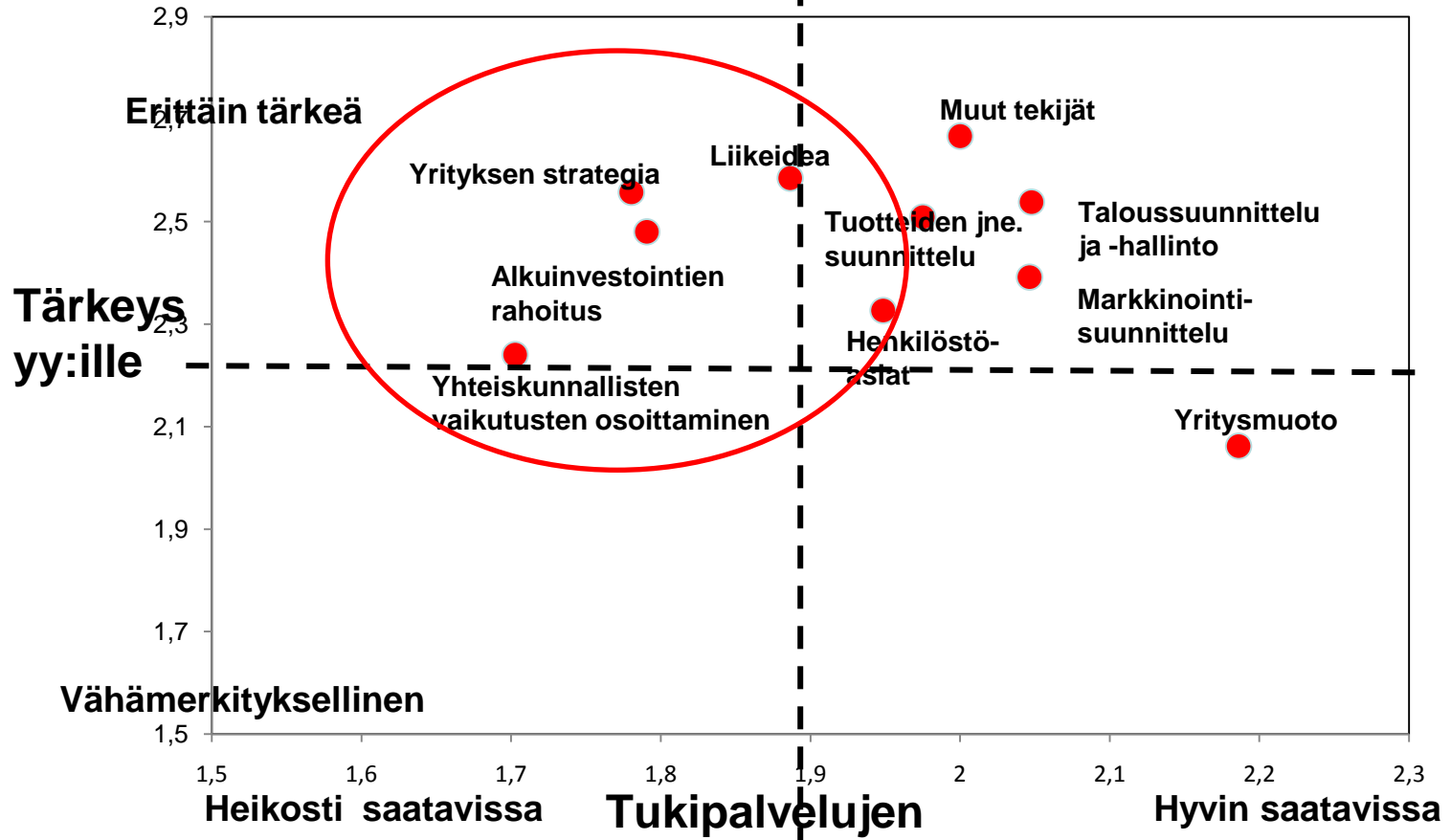
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy

Espoon vastuullinen työpooli & hankintakäytäntöjen kehittäminen (6+ org.)

Asiakkaan ongelma

Liiketoiminnan osatekijöitä koskevien tukipalvelujen saatavuus ja tärkeys

n=56

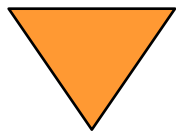
Lähde: Yhteiskunnallisten yritysten tukipalvelukartoitus, Yhteiskunnallisten yritysten Living lab 2011 (Aalto-yliopiston pienyrityskeskus)

Business as usual ?

Paljon yhtäläisyyttä, mutta...

Yhteiskunnallinen yrittäjä...

1. ...haluaa ratkaista yhteiskunnallisen ongelman, ei vain tehdä rahaa omistajille

Millaisissa liikeideoissa yhdistyy kannattavuus ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus? Löytyvätkö parhaat kumppanit yksityiseltä, julkiselta vai kolmannelta sektorilta vai kenties kaikilta näiltä?

2. ...haluaa kasvattaa ensisijaisesti positiivisia yhteiskunnallisia vaikutuksia, ei vain bisnestä

Miten puhumme kasvusta? Mitä ovat erilaiset tuotto-odotukset?

3. ...arvostaa muiden yhteiskunnallisten yrittäjien antamaa tukea, yli toimialarajojen

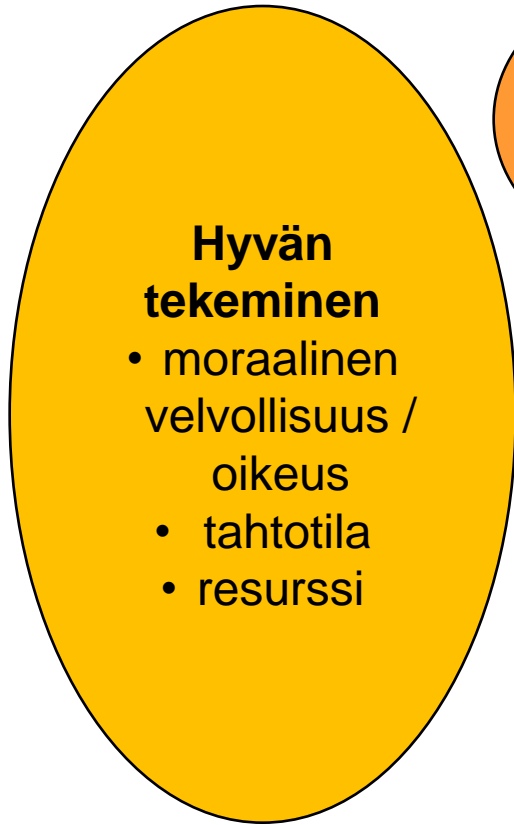
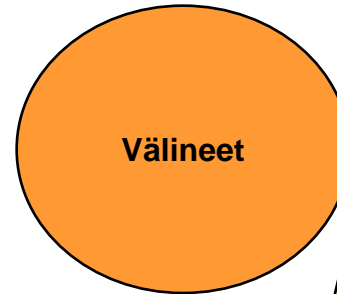
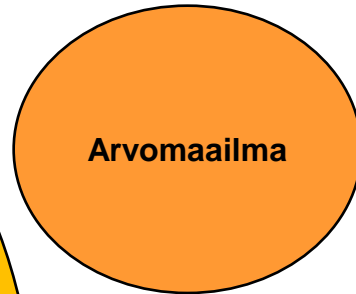
Mistä löytyvät yhteiskunnallisten yritysten (tuki)verkostot?

4. ... tietää, että hänen asiakkaansa ostavat *erityisiä merkityksiä*

Miten erityiset merkitykset sisällytetään tiivisti ja selkeästi palvelukuvauksiin ja viestintään?

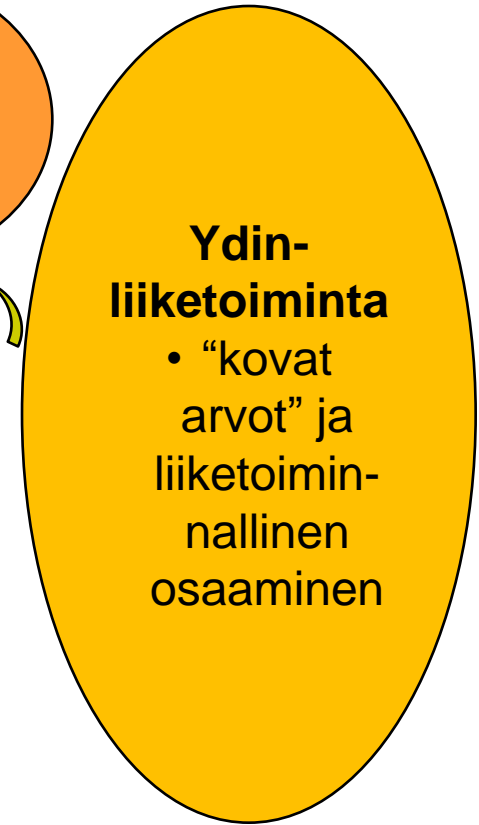

LIIKETOIMINNAN MUOTO

YHTEISKUNNALLINEN YRITTÄMINEN

- Liiketoimintamallit, tuotteistus
- Liiketoiminnan ja yhteiskunnallisten vaikutusten kasvu
- Asiakkaiden ja kumppanien määrittäminen ja löytäminen – erityisesti muilta sektoreilta
- Avoin, läpinäkyvä ja vuorovaikutteinen viestintä

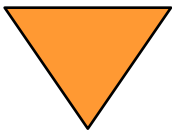

Kokemustemme mukaan...

YY FAQ

START-UP

- **ASIAKASKESKEISET NEUVOTTELU – JA MYYNTITAITO**

”Olen sosiologi ja kansalaisaktivisti. Minulla on loistava liikeidea maailmanpelastukseen, mutta *en osaa puhua yrityskieltä. Miten minusta voisi tulla parempi myyjä?*”

- **KUMPPANIEIEN LÖYTÄMINEN MUILTA SEKTOREILTA**

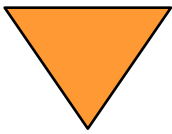
”Meillä Vietnamissa vihreä talous on vasta lapsenkengissään. Meillä on hyvät suhteet maamme poliittisiin päättäjiin ja olemme opiskelleet liiketaloutta Suomen parhaissa kouluissa. Haluaisimme perustaa *yhteiskunnallisen yrityksen joka välittää suomalaista kierrätysosaamista kotimaahamme. Kehen meidän tulisi olla yhteydessä?*”

- **IDEAN, TUOTTEEN, PALVELUN KUVAUS JA PITCHAUS**

”Minulla on valmiina *34 sivua tekstiä* loistavasta liikeideastani jonka avulla ratkaistaan nuorisotyöttömyys ja tuotetaan samalla palveluja vanhuksille. Olen koettanut lähestyä kumppaneita, mutta en saa vastauksia. **Miten kuvaan ideani riittävän lyhyesti?**”

- **YRITYKSENÄ TOIMIMINEN JA VAIKUTUSTEN OSOITTAMINEN**

”Tiimini on toteuttanut nuorten syrjäytymistä ehkäisevää projektia jo vuosien ajan projektirahoituksella. Konsepti on testattu ja toimiva ja olisi levitettävissä myös muualle maailmaan – vain rahoitus puuttuu. **Pitäisikö meidän perustaa yritys ja miten voimme osoittaa rahoittajille hyvät vaikutuksemme?**”

MUUTOS

- **YHTEISKUNNALLISTEN VAIKUTUSTEN OSOITTAMINEN**

”Meillä on kyllä tuntuma siihen miten paljon hyvää tuotamme yhteiskuntaan. Mutta **miten osoitamme yhteiskunnalliset vaikutuksemme** aukottomasti, ja vielä euroina?”

- **LIIKETOIMINNAN TEHOSTAMINEN ILMAN ARVOPOHJASTA LUOPUMISTA**

”Tuotamme käyttäjäasiakkaillemme kauaskantoista hyvinvointia, mutta maksava asiakas on kiinnostunut vain läpimenoajoista. Lisäksi toimintaa pyöritetään yhdistyspohjalta ja se on tehotonta kun joudumme kilpailemaan monikansallisia yhtiötä vastaan. **Miten löydämme yhteisymmärryksen ja tiiviimmän yhteistyömallin mutta emme joudu tekemään kompromissia niiden asioiden osalta joihin uskomme vahvasti?**”

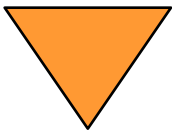
”Miten luon **toimintamallin jossa toimintamme ei ole riippuvainen avustuksista?**”

- **KOKONAISTALOUDELLISTEN / VASTUULLISTEN HANKINTOJEN TEKEMINEN**

”**Miten voimme ohjata hankintojamme yhteiskunnallisille yrityksille?**”

- **YHTEISKUNNALLISEN HYVÄN VIESTIMINEN, BRANDAYS**

”Miten nivon tiedon tuottamastamme yhteiskunnallisesta hyvästä **luontevasti osaksi markkinointiviestintää?** Miten pääsemme eroon sosiaalisesta länkytyksestä?”

KASVU

- **LIIKETOIMINNAN KASVATTAMINEN , YHTEISÖLLISEN ARVOPOHJAN VAHVISTAMINEN**

”Meillä on pitkä historia, maan parhaat alan osaajat, todella paljon hyviä ideoita ja suuri organisaatio. Työkulttuurimme vierastaa businesslangia emmekä halua tavoitella voittoa, vaan vain pitää erilaiset tulokset (yhteiskunnallinen + taloudellinen) tasapainossa. Tehtävämme on edistää kohtuullista elämäntapaa – meidän on vaikea perustella kasvutavoitteita asiakkaillemme. **Miten tehostamme toimintaamme ja luomme yhtenäisen brandin ja konseptin jonka takana koko organisaatio ja asiakkaamme ovat?**”

”Meillä on aina tehty näin. Noilla toisilla on ihan toisenlainen kulttuuri. Miten löydämme luottamuksellisen ja toimivan yhteistyömallin?”

- **STRATEGISET KUMPPANUUDET, TOIMINNAN ORGANISOIMINEN**

”**Millaisella yhteistyörakenteella voimme työllistää tehokkaammin vaikeassa työmarkkina- asemassa olevia, ja samalla taata ostajalle tasaista laatua ja tehokasta palvelua? Kuka auttaa organisoinnissa? Mistä riittävän kiinnostava tilauskanta?**”

- **INNOVATIIVISET HANKINNAT**

”Meillä on eri yksiköissä paljon pieniä silpputöitä. **Miten voimme niputtaa työt yhteen avustavien töiden kokonaisuuksiksi ja tehostaa työllistämistoimenpiteitä?**”

Palokolmio – malli

Esimerkiksi näin voidaan arvioida tuen tarvetta

Y-yrittäjyys

(tärkein ajuri josta yritys saa elinvoiman)

”Palamisprosessi”
jossa syntyy
positiivisia
yhteiskunnallisia
vaikutuksia

Y-yritys

(alusta toimivalle kaupankäynnille)

€

(Kassavirraksi muutettavissa
oleva **liikeidea**)

kasvu[®]
HUONE

Neuvontatarve riippuu toki yhteiskunnallisen yritystoiminnan tavoitteesta ja kehitysvaiheesta, mutta myös toimijoiden taustakulttuurista ja maailmankuvasta !

Yritysneuvojalta vaaditaan yhtä paljon tulkkina toimimista ”eri maailmojen” välillä kuin ”teknistä tukea”

Yhteiskunnallinen yritys - miten se synnytetään?

- Määritellään yhteiskunnallinen ongelma jota toiminnalla pyritään ratkaisemaan
- Nojataan ideologialle ja avoimuudelle, hyödynnetään yritysmäistä ketteryyttä ja tehokkuutta
- Omaksutaan vaikutusorientoitunut ”Triple bottom line” – ajattelu toiminnan kivijalaksi
- Tuotteistetaan palvelut asiakaslähtöisesti, kehitetään uusia palveluja yhteistyössä sidosryhmien kanssa
- Pidetään yllä menestykseen johtavaa työyhteisöllisyyttä

kasvu[®]
HUONE

kasvu[®] HUONE

www.kasvuhuone.fi

KIITOS!

Elina Vanhapiha

elina.vanhapiha@syfo.fi

0400 164323

